

[Lembourn.]

kan give tilslutning til § 1, stk. 1. Derimod vil jeg gerne henstille til ministeren om muligt at overveje en noget ændret formulering af stk. 2. Den lyder således:

„Ved ydelsen af støtte skal der søges opnået en lokalisering, der er hensigtsmæssig for erhvervslivet og tilpasset andre udviklingsfremmende foranstaltninger, som det offentlige har eller påtænker iværksat.“

Der kan godt komme en vis inkonsekvens i dette, for hvad der er hensigtsmæssigt fra et erhvervsmæssigt synspunkt, er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med de planer, man har lagt.

For det andet er det måske tvivlsomt, om den målsætning, man har lagt, i virkeligheden er rigtig. Jeg ved nok, at der hidtil har været et flertal for at støtte denne målsætning; jeg er personlig en modstander af den. Jeg er ikke sikker på, at den koncentrationspolitik, som man har gennemført, i virkeligheden kan holde, så derfor vil jeg tro, at en mere mild formulering af stk. 2 ville være at foretrække. Sådant som det her er formuleret, giver det efter min opfattelse de mere teoretisk indstillede planlæggere for store beføjelser.

Med hensyn til § 2, stk. 1, har jeg også en indvending. Det erhvervsstøtteudvalg, man nedsætter, skal bestå af landshøvdingen og 2 medlemmer af landsrådet. Selvfølgelig kan man meget vel tænke sig, at disse medlemmer har den nødvendige erhvervsøkonomiske viden til at kunne afgøre, hvem der skal have støtte; men rent umiddelbart synes det mærkeligt, at medlemmerne af dette udvalg ikke skal have nogen erhvervsmæssig placering. Det forekommer mig rimeligt, om der i hvert fald var én repræsentant, som direkte var knyttet til erhvervslivet, i dette udvalg, og jeg vil derfor gerne spørge ministeren, om han anser det for muligt at ændre formuleringen her.

Dette lovforslag vil rejse mange problemer, og jeg tror, udvalgsbehandlingen bliver lang og kompliceret. Man kan nemlig ikke komme uden om, at når man laver en lov, som skal samle al støttelovgivning i Grønland under ét, må man nødvendigvis også diskutere koncentrationspolitikken — de to ting hænger ganske nøje sammen. På et eller andet tidspunkt vil vel de områder, hvor

man nu foretager koncentrationen, være mere eller mindre udbygget; så kommer der et behov for at sætte ind andre steder, men så har den hidtidige koncentrationspolitik måske lagt områder mere eller mindre øde og gjort det vanskeligere senere at foretage en udbygning.

Der er også et menneskeligt problem: er det så forfærdelig klogt at fremme den koncentrationstendens, som er der i forvejen? Opstår der ikke en lang række sociale problemer i de store bysamfund, som vi ikke er rede til at løse i øjeblikket? Vi har ikke de nødvendige forudsætninger, ikke nok indsigt og heller ikke de nødvendige midler til at klare det. Burde man derfor i virkeligheden ikke snarere end at fremme koncentrationstendensen prøve at bremse den?

Man taler også med hensyn til privatiseringen om, at hvis der foretages private investeringer og bygges virksomheder op, som ligger uden for planens rammer, vil det få sociale følger, som man ikke kan overse. Det er sikkert rigtigt. Men kan man overse de sociale følger af koncentrationstendensen? Meget tyder på, at man ikke kan.

Man argumenterer imod en mere spredt privat investeringsvirksomhed med, at den påfører statsdriften konkurrence og skaber vanskeligheder for statsdriften. Ja, det gør den jo nok, men at påføre den konkurrence er vel netop det, man gerne vil. Man er vel i virkeligheden interesseret i, at der kommer en vis konkurrence til statsdriften. Man argumenterer også imod privatiseringen med, at den tager de givtige produktioner fra de statslige virksomheder. Ja, naturligvis gør den det; ellers ville den ikke opstå. Det er ikke noget særlig godt argument.

Også hele uddannelsesspørgsmålet kommer ind i denne sag. Jeg synes, det er rigtigt, når ministeren i sin fremsættelsestale er inde på, at de virksomheder, som får støtte, skal være forpligtet til at uddanne grønlandere til ledende stillinger. Det er et godt synspunkt. Men man kan ikke komme væk fra, at mange af de danskere, som arbejder i de pågældende virksomheder, sandelig også kunne trænge til nogen uddannelse. Som fru Gerda Møller ved behandlingen af det forrige lovforslag var inde på, kan jeg fuldt ud tilslutte mig det synspunkt, at det ikke er rimeligt at give u-landsfrivillige en 3 mæne-